

Det kom ett brev ...

■ Jag måste få berätta om ett brev jag fick idag. Sannolikt var det väldigt många andra läkarkollegor som fick ett liknande. Avsändare var Livförsäkringsaktiebolaget SalusAnsvar, och även om jag inte längre vet vilka relationer detta bolag har till läkarnas fackliga organisation, så misstänker jag att någon sorts samband fortfarande finns. Kanske Lars Andåker vet.

För 19 år sedan

Då, för 19 år sedan, var jag ännu ung och reflekterade inte särskilt över ålderdomens finansiering när jag nappade på en reklamkampanj om att pensionsspara med Salus. Det skulle inte bara vara förmånligt ur skattesynpunkt utan tillväxten av försäkringspengarna hade en potential som förvisade gamla vanliga bankböcker till skamvrån. Tryggheten i pensionssparandet garanterades inte bara av den på den tiden självklara tron på svenska finansiella institutioners fullständiga hederlighet utan på att Salus var vårt »eget« försäkringsbolag. Eller som det står i mitt försäkringsbrev från 1985: »Livförsäkring för läkare meddelad av försäkringsbolagen SKANDIA LIV-TRYGG-VALAND enligt kontrakt med SVERIGES LÄKARFÖRBUND«.

Ingen storsparare, men ...

Jag har inte varit någon storsparare – gudskelov kan man väl säga idag – men sparvärdet på mina pensionspengar per 2003-01-01 utgjordes av 524 000 kr. Det aktuella brevet berättar nu hur mitt försäkringsbolag under året förvaltade min halvmiljon.

Sannolikt genom mycket hårt och inriktat arbete av SalusAnsvars finansiella experter har man skrapat ihop hela 954 kr som nu generöst överlämnas till mig som ränteinkomst. Det är en räntesats på strax under 0,2 procent. Visserligen steg den svenska börsen med 30 procent under fjolåret, men även experter har ju rätt att någon gång satsa lite fel. Detta var brevet enda pluspost. Dessvärre fanns också några små minusposter.

Minusposter kräver positivt tänkande

Först kommer en skatteutgift på 4 000 kr. För en enkel kirurg är det lite svårbegripligt att en ränteinkomst på 900 kr kan generera en drygt fyra gånger så hög skatt, men det är ju inte meningen att man ska kunna begripa allt i vårt komplicerade samhälle. För övrigt är det ju inte SalusAnsvar som hittat på skatten.

Jag får tänka positivt och känna att jag bidrar lite extra till våra EU-parla-

mentarikers resetraktamenten eller lön till kungens talskrivare.

Självklart dyrt att förvalta

Så kommer poster för SalusAnsvars egna kostnader. Här är det mer förståeligt att det är dyrt med kapitalförvaltningsexperter och administration och IT och annat som får de finansiella hjulen att snurra. Och har nu mitt bolag lyckats förmera min halvmiljon med över 900 spänn så är det väl inte helt orimligt att detta har dragit med sig kostnader på 4 174 kr. Och att man lägger till 758 kr i kostnader för risker att t ex behöva betala ut efterlevandeskydd är väl inte heller mycket att säga om. Herregud, inte ska väl SalusAnsvar behöva ta ansvar för att läkare trillar av pinn vid ett ur försäkringsfinansiell synpunkt olämpligt tillfälle.

Reallokeringsavdrag på 50 045 kr

Och som sista post kommer ett reallokeringsavdrag på 50 045 kr som, enligt medföljande förklaring från bolaget, kommit till för att mina pensionssparpengar ska anpassas till värdet på tillgångarna i SalusAnsvar. Anpassning är ett modernt och ofta använt ord som ska få de vanliga medborgarna att förstå att något är i högsta grad rimligt och rättvist och utgåendet från de kompromisser som makthavare i ett modernt och demokratiskt samhälle arbetar fram under långa och tunga sammanträden. Svensk alko-

Replik:

Börsnedgången gjorde återtag av icke-garanterat kapital nödvändigt

■ Det går inte annat än att hålla med Johannes Järhult om att avkastningen på kapitalet gärna hade fått vara bättre. Faktum kvarstår dock att den stora börsnedgången under början av 2000-talet har försämrat möjligheterna till en god kapitalutveckling. Det är därför SalusAnsvar Liv nyligen genomfört nämnda återtag av icke-garanterat kapital.

Garanterat och icke-garanterat kapital

Jag vill gärna göra ett förtydligande angående uppdelningen mellan garanterat och icke-garanterat kapital. Det garanterade kapitalet, som Järhult hänvisar till, är just garanterat och kan aldrig minskas. Det består av inbetalda premier plus en garanterad ränta. Under goda tider, när kapitalet förräntas bättre än den garanterade räntan, uppstår ett så kallat överskott. I händelse av dåliga tider kan ett

holpolitik anpassas till drickandet i EU, Skandiadirektörernas bonusprogram anpassas till de förhandenvarande vinstprognoserna sett ur ett internationellt perspektiv, mitt pensionssparande anpassas till de felbedömningar som gjorts av ledningen för SalusAnsvar. Inte mycket att säga om.

Ålderdomen tycks tryggad

Avslutningsvis kan bolaget berätta att de garanterar, ja dom faktiskt garanterar, att mina pensionssparpengar efter 19 år är värda 310 718 kr. Det är några tusental kronor mer än jag betalat in. Inte så dumt. Dom extrakronorna kan vara bra att ha när jag går i pension om några år. Man läser ju i tidningarna hur eländigt det kommer att bli för oss gamla på 2010-talet, när vården och omsorgen har anpassats till de offentliga finanserna. Då känns det tryggt att ha Salus Ansvar bakom ryggen.

Med en så fin garanti till oss gamla pensionssparare behövs naturligtvis inte heller något följebrev som kunde förklara diskrepansen mellan plus och minus, ge lite optimism inför SalusAnsvars fortsatta kapitalförvaltning eller, otänkbara tanke, be om ursäkt för ett uselt resultat som givit negativa följdverkningar för ett stort antal läkare.

Johannes Järhult

överläkare, Jönköping
johannes.jarhult@lj.se

återtag från detta överskott göras, vilket SalusAnsvar nu gjort.

I händelse av goda tider kan extra utbetalningar göras och då ökas överskottet, vilket även det har skett. Faktum kvarstår dock att eftersom SalusAnsvar Liv drivs efter ömsesidiga principer så tillfaller allt kapital försäkringstagarna, såväl det garanterade som överskottet.

Ofta fördelaktigt på lång sikt

Jag har full respekt för att ett punktnedslag i ett värdebesked kan skapa en besvikelse över utvecklingen. Det är dock viktigt att konstatera att pensionssparande är ett långsiktigt sparande och som sådant ofta väldigt fördelaktigt.

Carl-Viggo Östlund

styrelseordförande,
Livförsäkringsaktiebolaget SalusAnsvar